

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Golggotmánnu • Gálgadismánno • Rihkede • Gálgguománno • Oktober 2015

Svenska Samernas Riksförbund, Formvägen 16, 906 21 UMEÅ, tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post info@sapmi.se

Ordförande har ordet

Oktober månad har varit intensiv på många sätt, inte bara i renskogen. Under denna månad har flera viktiga frågor varit på agendan och flera möten hållits. Bland annat har jag tillsammans med mina kollegor i den samiska arbetsgruppen träffat representanter från Sveriges och Norges regeringar för att diskutera renbeteskonventionen. Klart är att det finns en ambition från bägge länders sida att en konvention skall finnas klar under 2016. I månadsbrevet kan ni läsa mer om vad som sades på mötet med ministrarna.

Under oktober sändes också Kalla faktas reportage om renstölder vilket fick stor genomslagskraft. Frågan är viktig och SSR kommer att arbeta vidare med detta även om media tystnar. Vi har begärt ett möte med Justitiedepartementet och berörd minister, vilka också hörsammat vår begäran.

Under de mörka månaderna vi har framför oss är det viktigt att också påminna oss det positiva som sker runt omkring. Vi behöver bli bättre på att lyfta fram goda exempel och positiva trender. Det finns idag en del samebyar som kommer att ansöka om att höja sina renantal för att ge fler utrymme att arbeta heltid inom renskötseln, för mig ingjuter det hopp om framtiden. SSR:s ungdomsprojekt Aktavouhta visar också på att det finns en tilltro till framtiden. Det är min förhoppning att vi lyckas genomföra ytterligare en omgång i detta projekt.

Under de mörka månaderna vi har framför oss är det viktigt att också påminna oss det positiva som sker runt omkring. Vi behöver bli bättre på att lyfta fram goda exempel och positiva trender. Det finns idag en del samebyar som kommer att ansöka om att höja sina renantal för att ge fler utrymme att arbeta heltid inom renskötseln, för mig ingjuter det hopp om framtiden. SSR:s ungdomsprojekt Aktavouhta visar också på att det finns en tilltro till framtiden. Det är min förhoppning att vi lyckas genomföra ytterligare en omgång i detta projekt.

Under november månad kommer domen i Girjasmålet om jakt och fiske och jag ser med spänning fram emot att ta del av den.

Jörgen Jonsson

Rapport från möte i Luleå den 19 oktober 2015 (med samiskt förmöte) den 18 oktober om Renskötselkonventionen (RSK)

Vid mötet deltog från samiskt håll, utöver SSR, RÄF, NRL samt Sametingen i Sverige och Norge. För SSR:s del deltog Jörgen Jonsson, Inger-Ann Omma, Per Olof Nutti och Mattias Åhrén.

Vid mötet deltog ansvariga statsråd från Norge och Sverige. Från regeringarnas utgångspunkt var syftet med mötet i huvudsak två. Dels önskade dessa viss ytterligare information beträffande det förslag till RSK som den s.k. samiska arbetsgruppen presenterade i 2013. Den efterfrågade informationen hänförde sig till artiklarna 4, 6 och 8 (i arbetsgruppens förslag) samt till förslaget på en rättighetskartläggning. I tillägg önskade regeringarna informera om hur de ser på vägen framåt.

Regeringarna meddelade därefter att deras ambition är att en RSK ska vara antagen och klar innan utgången av 2016.

Regeringarna avser nu att komplettera det undertecknade förslaget med vissa element från den samiska arbetsgruppens förslag. Vilka dessa element är avser regeringarna meddela i skrift innan utgången av 2015.

Som framgår av ovan avser regeringarna därefter att presentera ett komplett förslag till RSK någon gång under 2016.

Som framgått ovan är en tydlig ambition hos regeringarna att komma till avslut i RSK-processen snarast möjligt. I detta syfte såg de som ett alternativ, i vart fall i detta skede, att snarare än att revidera det undertecknade förslaget i stället eventuellt foga ett ”tilläggsavtal” till detta. Den svenska regeringen var vidare tydlig med att den önskade undvika en ytterligare remissrunda på RSK utan att det ska vara tillräckligt med de remisser som redan lämnats

beträffande det undertecknade förslaget från 2010. Regeringen medgav dock samtidigt att det kunde visa sig inte vara möjligt att undkomma ytterligare en remissrunda.

Regeringarna var vidare relativt tydliga med att de som utgångspunkt inte ser framför sig något egentligt vidare samiskt deltagande i den fortsatta processen, utöver att respondera på de förslag på komplement till det undertecknade förslaget som regeringarna avser presentera innan utgången av 2015 enligt vad som redogjorts för ovan. Även på denna punkt medgav dock regeringarna att de insåg att ett större samiskt deltagande i den fortsatta processen kan komma att bli nödvändig. Från samiskt håll framhölls vikten av att distrikten/samebyarna och dess medlemmar ges möjlighet att ge sina synpunkter på det förslag som staterna slutligt kommer att presentera.

Skogsfrågor

Arbetet med regeringens satsning på nationellt skogsprogram pågår. SSR deltar i en av arbetsgrupperna, det har nu varit två möten och det framgår med all tydlighet att regeringens ambitioner är en ökad produktion av virke. Arbetsgruppen som SSR deltar har fått fokusområdet ökad produktion inom naturens gränser. Målet är således att uppnå en balans mellan miljö, ekosystemtjänster och produktion. Det nationella skogsprogrammet skall vara klart från arbetsgruppernas sida under våren 2016, sedan skall regeringen avgöra hur arbetet skall presenteras.

Renskogsavtal

Skogsstyrelsen har i en rapport framfört att renskogsavtal bör genomföras under en försöksperiod. SSR anser att konsekvenserna av att införa ytterligare ett rättsligt instrument måste utredas ytterligare innan beslut kan fattas om en försöksperiod. Avtal bygger på frivillighet och det är inte säkert att markägare är villiga att ingå avtal med staten för att avsätta markområden till skydd för rennäringen. SSR anser också att det är oklart hur förslaget harmoniserar med de egendomsrättsliga principerna vilka är tillämpliga på renskötselrätten.

Det finns risker att det föreslagna avtalssystemet kan komma att urholka den hänsyn som idag gäller enligt rennäringslagen och skogsvårdslagen, SSR ser därför det som mer angeläget att hålla fast vid och utveckla de generella hänsynsregler som finns idag.

SSR har tillskrivit näringsdepartementet och påtalat att vi inte stödjer att arbetet går vidare i sin nuvarande utformning.

Rovdjur

Naturvårdsverket arbetar med ett uppdrag om socioekonomiska konsekvenser för bland annat rennäringen. SSR har deltagit på ett möte den 14 oktober. Dock fanns ingen analys klar vid det tillfället utan skall arbetas fram under hösten. Den 3 november kommer det att vara en hearing på regeringskansliet om möjligheter till överklagan gällande skydds jakt, SSR kommer att delta på detta möte. SSR:s Rovdjursgrupp kommer att träffas i Stockholm för att diskutera bland annat inventering, den rättsutredning som SSR tillsammans med Lisa Länta, Kaiding advokatbyrå, skall genomföra under vintern/våren 2016. Rovdjursgruppen kommer också att träffa Miljö- och jordbruksutskottet för att diskutera frågor kopplade till rovdjur/renskötsel.

EIP-agri

Nu finns det medel att söka för innovationer inom rennäringen genom det nya innovationsstödet EIP-agri.

Det nya innovationsstödet i landsbygdsprogrammet ger dig nya möjligheter.

- Du har möjlighet att utveckla din idé och hitta en lösning på en utmaning tillsammans med någon eller några andra i en innovationsgrupp
- Du kan få hjälp att hitta samarbetspartners var som helst i Sverige och i något annat EU-land
- Du och de andra får via stödet betalt för eget arbete, material, tester, möten och resor

Stödet gäller jordbruk, trädgård och rennäringen. Stödet gäller inte skog, vattenbruk eller allmän landsbygdsutveckling. Det kommer att kunna sökas hos Jordbruksverket från september 2015.

För mer info kontakta Fredrik Juuso 070-229 76 28

Aktavuohta

Aktavuohtas sista träff hölls som planerat i Stockholm den 1 oktober. På agendan den här gången stod förhandlingsteknik med Rebecca Lawrence och kumulativa effekter med Rasmus Kløcker-Larsen.

Direkt efter träffen reste vi så äntligen till Kanada för att möta urfolket Cree i Eeyou Istchee. Vi flög till Montreal där vi med hyrbilar började köra mot resans första mål som var Waswanipi drygt 70 mil inåt landet. Väl framme blev vi väl omhändertagna av lokalbefolkningen under två dagar. Det var ett tajt schema från morgon till kväll. Erfarenheter kring skinnberedning, matlagning, jaktmetoder och tillvaratagande av vilt delades och slående är alla de likheter som vi delar trots det långa avståndet. En fantastisk trum- och dansuppvisning fick vi också med oss innan vi styrde vi mot nästa stopp byn Ouje bougoumou "platsen där man samlas". En by som tvångsförflyttats inte mindre än sju gånger på sextio år men som till slut fick nog och byggde en permanent by helt enligt sin egen kultur.

Förutom att vi har fått ta del av deras kultur har intresset för vår kultur varit stort. Föreläsningar om renskötselåret har hållits och våra deltagare har lärt lokalbefolkningen att kasta lasso.

Hem igen blev det en lång bilresa tillbaka till Montreal där vi stannade över helgen innan flyget tog oss hem igen.

Bakom resan ligger ett hårt arbete med att finna finansiärer för att resan skulle bli möjlig. Stort TACK till alla finansiärer som gjorde resan möjlig! Tack till Folke Bernadottes minnesfond, Samefonden, Prins Carl Gustafs stiftelse, Aslat Simma & Erica Huuva, Nuorat, Nikkaluokta Sarri AB, Sáminuorra, Samebyarna med deltagande ungdomar och Förvaltningskommunerna Dorotea, Vilhelmina, Arjeplog, Gällivare, Krokomb, Malå samt Härjedalen. Tack också till Bocamic för hjälpen med resan!

Grupp försäkring för medlemmar

Vi vill påminna om att SSR för 5 år sedan förhandlade fram en försäkring till våra medlemmar. Där finns t ex ersättarförsäkring med som varit borta många år. Läs mer på SSR:s hemsida www.sapmi.se, klicka på Medlemmar så hittar du information.

Kalendarium

3 nov	Hearing om överklaganderätt skyddsjakt, Stockholm
9-10 nov	MR dagarna. SSR deltar i paneldiskussion om gruvor, Göteborg
12 nov	Möte Svenska Kyrkan om certifiering, Umeå
16 nov	Markanvändningsgruppen möte, Stockholm
17-18 nov	Rovdjursgruppen möte, Stockholm
16-17 nov	Fjällforskningskonferens, Vilhelmina
20 nov	Nationellt skogsprogram arbetsgrupp, Stockholm
25 nov	Dom meddelas Jakt-fiskemålet, Gällivare
26 nov	Möte i norra regionen. Mer info kommer, Gällivare

Telefonnummer

Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Fredrik Juuso	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetrau	090-14 11 85	070-736 14 19
Totte Nordahl	090-14 11 86	076-126 42 42
Anna-Marja Kaddik		070-367 66 56
Mirja Lindberget		073-656 61 68
Maria Boström		070-600 27 82
Jörgen Jonsson (ordförande)		070-570 55 56

Besök gärna vår hemsida www.sapmi.se för mer information.

Gilla oss på Facebook facebook.sapmi.se

Telefontider på kansliet

Ni kan ringa tidigare men då får ni ringa på direktnumren.

09.00 – 10.30 och 15.00 – 16.00

Detta är tiden för växel, övrig tid går det bra att ringa på direktnummer om ni söker någon särskild, telefonnummer finns på www.sapmi.se under kontakter.

SÁMIID RIIKKASEARVI
Svenska Samernas Riksförbund - epp

Samiska skolminnen

Kom och berätta om dina samiska skolminnen

2 feb. 10.30 -12.30

Åjtte biblioteket

Ingen föranmälan, gratis entré.

SSR | 090 - 14 11 80 | info@sapmi.se | www.sapmi.se

Kom och berätta om dina skolminnen under Jokkmokks marknad!

SSR bjuder in till en träff med temat ” Samiska skolminnen”.

Vad minns du av din skoltid?

Var gick du i skola? Arbetsstuga, nomadskola, eller kommunal skola?

Kom och berätta om din skoltid på Åjttes bibliotek lördag 6 feb kl.10.30 - 12.30.

Gratis och öppet för alla.

Samtalet kommer ledas av Åsa Skum, från Ammarnäs sameförening och tillika styrelseledamot i SSR och Ellacarin Blind, kulturhandläggare.